

9.6.2024 3. helluntain jälkeinen sunnuntai

Päivän epistola

”Kun nyt Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme, vanhurskaiksi, meillä on Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta rauha Jumalan kanssa. Kristus on avannut meille pääsyn tähän armoon, jossa nyt lujasti pysymme. Me riemuitsemme siitä toivosta, että pääsemme Jumalan kirkkauteen. Me riemuitsemme jopa ahdingosta, sillä tiedämme, että ahdinko saa aikaan kestävyyttä, kestävyys auttaa selviytymään koetuksesta ja koetuksesta selviytyminen antaa toivoa. Eikä toivo ole turha, sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen. Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta Kristus kuoli jumalattomien puolesta, kun aika koitti. Tuskin kukaan haluaa kuolla edes nuhteettoman ihmisen puolesta: hyvän ihmisen puolesta joku ehkä on valmis antamaan henkensä. Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä. Kun hän nyt on vuodattamalla verensä tehnyt meidät vanhurskaiksi, hän vielä paljon varmemmin pelastaa meidät tulevalta vihalta. Jos kerran Jumalan Pojan kuolema sovitti meidät Jumalan kanssa, kun olimme hänen vihollisiaan, paljon varmemmin on Jumalan Pojan elämä pelastava meidät nyt, kun sovinto on tehty.” (Room. 5: 1 – 10)

Paavali tekee ensin yhteenvedon aikaisemmasta tekstistään: ”Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme, vanhurskaiksi”. Samalla se johdattaa meidät uuteen teemaan: ”meillä on Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta rauha Jumalan kanssa.” Vanhurskautumisen ensimmäinen kokemus on rauha Jumalan kanssa. Emme ole erossa Jumalasta. Tämä tapahtuu ”Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta”.

”Kristus on avannut meille pääsyn tähän armoon” osoittaa, mistä kokemus rauhasta tulee. Se on osallisuutta jumalallisesta armosta. ”Me riemuitsemme siitä toivosta, että pääsemme Jumalan kirkkauteen” tuo esille toisen kokemuksen, mitä tapahtuu, kun on rauha Jumalan kanssa. Kokemus on se, että meillä on toivo. Tämä riemu tulee luottamuksesta Jumalaan. Vanha käänös ei puhunut riemusta vaan kerskaamisesta. Jumalan kirkkauteen pääseminen tai siihen osallistuminen on päämäärä.

”Me riemuitsemme jopa ahdingosta” perustuu sekin toivoon. Ahdingossa toivo antaa luottamusta. Jumalallinen armo johtaa kestävyteen ja koetuksesta selviytymiseen.

”Eikä toivo ole turha” on israelilaisten vanha kokemus: ”sinua he huusivat ja saivat avun sinuun he

luottivat, eivätkä pettyneet” (Ps. 22: 6) sekä ”Suojele minua ja pelasta minut, älä hylkää minua, sinuun minä turvaudun” (Ps. 25: 20). Toivo perustuu Jumalan rakkauteen ihmisiä kohtaan. ”Sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen.” Hengen lahja ei ole vain todiste, vaan myös keino Jumalan rakkauden vuodattamiselle.

”Meistä ei ollut itseämme auttamaan” kuvaa vanhurskautumatonta ihmistä, ihminen ei kykene lähestymään Jumalaa. ”Kristus kuoli jumalattomien puolesta” kuvaa hyvin toisen puolesta kärsittyä kuolemaa. ”Kun aika koitti” kertoo tapahtuman ajan olleen oikea.

Halutessaan korostaa Kristuksen kuoleman ainutlaatuista, Paavali toteaa, että ”tuskin kukaan haluaa kuolla edes nuhteettoman ihmisen puolesta”. Sitten hän korjaa itseään: ”hyvän ihmisen puolesta joku ehkä”.

”Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä.” Teksti sisältää itseensä niin Isän kuin Pojan kuin Pyhän Hengen. Jumala tarkoittaa Isää. Edellä totesimme, että Pyhä Henki on yksi Jumalan rakkauden vuodattamisen keino. Kristus on Jumalan Poika. Jumalan rakkaus on ehdoton, siinä ei ajatella vastarakkautta. Se vuodatettiin ”kun vielä olimme syntisiä”, siis kun ihmiset olivat erossa Jumalasta.

”Vuodattamalla verensä tehnyt meidät vanhurskaiksi” tuo esille uuden näkökohdan. Aikaisemmin (Room. 4: 25) Paavali totesi vanhurskautumisen toteutuneen Kristuksen ylösnousemisen seurakuksena. Nyt Paavali kirjoittaa, että vanhurskautuminen tuli Kristuksen kuolemassa. Vielä suurempaa on tulossa: ”Hän vielä paljon varmemmin pelastaa meidät tulevalta vihalta.” Tämä viittaa jo lopun ajan pelastuksen toteutumiseen.

Tekstimme loppuosassa todetaan ”Jumalan Pojan kuolema sovitti meidät Jumalan kanssa” ja ”on Jumalan Pojan elämä pelastava meidät nyt kun sovinto on tehty.” Kristus kuolemassaan sovitti meidät ja palautti meidät yhteyteen Jumalan kanssa. Mutta ”on pelastava meidät” viittaa jo seuraavaan asiaan. Nyt tulee vanhurskaan kristillisen elämän kolmas toteamus: se on osuutta ylösnousseen Kristuksen elämään, joka tuo pelastuksen. Vanhurskautuminen tapahtuu nyt, mutta pelastus pitää vielä saavuttaa. Se on yhteydessä ylösnousseen Kristuksen elämään.

Päivän evankeliumi

”Silmä on ruumiin lamppu. Jos silmäsi on terve, koko ruumiisi on valaistu. Jos silmäsi ovat huonot,

koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, millainen onkaan pimeys! ”Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa. ”Sen tähden minä sanon teille: älkää huolehtiko hengestänne, siitä mitä söisitte tai joisitte, älkää ruumiistanne, siitä millä sen vaatettaisitte. Eikö henki ole enemmän kuin vaatteet? Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut! Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa? ”Mitä te vaatetuksesta huolehditte! Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne nousevat maasta: eivät ne näe vaivaa eivätkä kehrää. Minä sanon teille: edes Salomo kaikessa loistossaan e ollut niin vaatetettu kuin mikä tahansa niistä. Kun Jumala näin pukee kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna joutuu uuniin, niin tottahan hän teistä huolehtii, te vähäuskoiset! ”Älkää siis murehtiko: Mitä me nyt syömme? tai Mitä me juomme? tai Mistä me saamme vaatteet? Tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne tietää kyllä, että te tarvitsette kaikkea tätä. Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin.” (Matt. 6: 22 – 33)

”Silmä on ruumiin lamppu” pohjautuu Vanhan testamentin teksteihin (Sananlaskut 22:3, Siirak 13: 25, 14: 8, 10) sekä rabbiiniseen kirjallisuuteen. Tässä opetuksen tärkein asia on, että ihmisen olemisen perusta on turmeltumaton. Jos ihmisen elämän suuntautuminen, perusvalinnat, ovat turmeltumattomia, niin lopputulos on hyvä.

”Jos silmäsi on terve” ansaitsee tarkemman huomion. Sana ”terve” voidaan suomentaa myös sanoilla yksinkertainen, vilpiton, kirkas. Tässä tarkoitetaan määrätietoisuutta, sydämen puhtautta, jakamatonta uskollisuutta. Ihminen on usein suuntautunut kahtaalle (Jaak. 1: 7 – 8) ja silloin emme saa mitään Herralta. Siksi pyrkimyksemme tulee olla suuntautunut vain yhteen.

Esimerkkinä kahtaalle suuntautuneesta ihmisestä on se, joka yrittää palvella samanaikaisesti Jumalaa ja mammonaa. Kahta asiaa, jotka ovat toisilleen täysin vastakkaisia, ei voi palvella samaan aikaan. Mammona tarkoittaa rahaa tai vaurautta. Ihmisen pitää tehdä valinta, kumpaa palvelee. Rahan palveleminen merkitsee ahneutta, tarvetta, saada aina vaan lisää rahan itsensä takia. Teksti ei kiellä vaurautta. Ohje on ensisijaisesti rakastaa Jumalaa. Muut asiat eivät saa olla esteenä Jumalan palvelemiselle. Jos ne eivät ole esteenä, silloin ne eivät ole pahoja.

”Sen takia minä sanon teille” viittaa edellä olevaan: rahanhimo vie ihmistä pois Jumalan yhteydestä. ”Älkää huolehtiko hengestänne” kannattaa huomata. Kreikkalainen sana ”psyche”

voidaan kääntää sanana elämä, sielu tai elämän henkäys. Kaikkia näitä muotoja on käytetty erikielisissä käännöksissä. Sielu ei tarvitse ruokaa eikä vaatteita. Pelastusta ajatellen emme tarvitse maallista rikkautta. Teksti ei kiellä työntekoa, mutta se kehottaa miettimään, mikä on elämällemme (pelastuksellemme) tärkeintä. Meille annetaan esimerkiksi taivaan linnut. Ne tekevät sen, mitä ne tarvitsevat, rakentavat pesän ja etsivät ruokansa. Palatseja ne eivät rakenna.

”Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa?” Elämästä saa huolehtia. Tiede kehittyy, tietomme kasvaa ja maanpäällinen elinikäemme lisääntyy. Mutta se ei tapahdu murehtimalla. Saamme tehdä työtä ja varautua huomiseen. Arvojärjestyksen tulee kuitenkin olla selvä. Meidän on luotettava Jumalaan ja murehdittava vähemmän.

Tekstin loppuosa kiinnittää huomion siihen, että Jumala pitää meistä huolta. Meidän ei tule huolehtia tai murehtia (liikaa) tulevista asioista. Jotkut pitävät sitä nuoren ihmisen ajatteluna elämän todellisista arvoista ja ihmisen olemassaolon rajoista. Teksti on tiukasti sidoksissa Palestiinaan. Siinä käydään läpi tuon alueen ihmisen elämän perustarpeita: syömistä, juomista, pukeutumista. Siinä ei mainita asuntoa suojana, koska sellaista tarvetta ei Palestiinassa ole kuin mitä meillä Suomessa on.

Jumalan huolenpito ihmistä kohtaan tulee koko ajan esille. Usko huolenpitoon perustuu erityiseen suhteeseen Jumalan kanssa. Me olemme Jumalan poikia ja tyttäriä.

Mielenkiintoinen yksityiskohta voi sisältyä seuraavaan: ”Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne nousevat maasta: eivät ne näe vaivaa eivätkä kehrää.” Nähdä vaivaa voitaisiin kääntää: tehdä työtä. Silloin meillä on peräkkäin miehen tekemä peltotyö ja naisen suorittama kehrääminen eli kotityö. Teksti ymmärtää molempien sukupuolten työn samanarvoisina.

Emme saa murehtia siitä, mitä syömme tai juomme, millä vaatetamme itsemme. Tässä ei kielletä syömistä, juomista tai vaatteiden käyttöä. Huomio on, ettei niistä tule murehtia. Tämä ei kiellä varautumista huomiseen. Jälleen kerran, näitä asioita tärkeämpi on ihmisen pelastuminen.

Tekstin kohokohta on sen loppu: ”Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin.” Asiat on laitettava tärkeysjärjestykseen. Tehdessämme ne oikeassa järjestyksessä saamme kaiken tarvitsemamme.